

|  |    |
|--|----|
| Przedmowa do wydania angielskiego                                    | 11 |
| Przedmowa wydawcy angielskiego                                       | 15 |
| Podziękowania  | 17 |
| <b>Wstęp</b>   |    |
| Systemy myślenia ludów Azji Wschodniej                               | 21 |
| „Systemy myślenia” i inne terminy                                    | 22 |
| Systemy myślenia i język   | 23 |
| Systemy myślenia i logika  | 25 |
| Systemy myślenia i zjawiska kulturowe                                | 26 |
| Systemy myślenia odzwierciedlone w modelu przyjmowania obcej kultury | 27 |
| Porządek, w jakim rozważano systemy myślenia ludów Wschodu           | 28 |
| Zjawiska kulturowe a systemy myślenia ludów Azji Wschodniej          | 28 |
| Uniwersalne i partykularne aspekty myśli i kultury Azji Wschodniej   | 37 |
| <i>Pojęcie „Wschodu” i jego wcześniejsze komentarze</i>              | 37 |
| <i>Myśl Azji Wschodniej i jej uniwersalność</i>                      | 39 |
| <i>Studium porównawcze systemów myślenia i filozofii</i>             | 43 |
| Epistemologiczne i egzystencjalne podstawy różnic systemów myślenia  | 44 |
| <b>CZĘŚĆ I INDIE</b>   |    |
| <b>Rozdział 1</b>  |    |
| <b>Wstęp</b>   | 53 |
| <b>Rozdział 2</b>  |    |
| <b>Podkreślanie tego, co powszechne i uniwersalne</b>                | 55 |
| Dominacja pojęć abstrakcyjnych                                       | 55 |
| Pojęcia abstrakcyjne traktowane jako konkretna rzeczywistość         | 59 |

|   |     |
|---|-----|
| <b>Rozdział 3</b>   |     |
| <b>Preferowanie negacji</b>   | 62  |
| Zamiłowanie do wyrażen negatywnych  | 62  |
| Negatywne pojmowanie Absolutu   | 63  |
| Fascynacja tym, co nieznanne  | 67  |
| <b>Rozdział 4</b>   |     |
| <b>Minimalizowanie znaczenia jednostki i określonych obiektów jednostkowych</b> | 69  |
| Charakterystyczne cechy języka  | 69  |
| Minimalizowanie znaczenia jednostki na rzecz uniwersalnego sposobu myślenia     | 73  |
| <b>Rozdział 5</b>   |     |
| <b>Idea jedności wszechrzeczy</b>   | 76  |
| <b>Rozdział 6</b>   |     |
| <b>Statyczne właściwości tego, co powszechne</b>                                | 82  |
| Wyrażanie cech statycznych poprzez statyczne aspekty języka                     | 82  |
| Statyczność myślenia  | 85  |
| Brak zdroworozsądkowego postrzegania czasu                                      | 88  |
| Postawy kontemplacyjne  | 90  |
| Pasywne postawy i cierpliwość   | 91  |
| <b>Rozdział 7</b>   |     |
| <b>Subiektywne pojmowanie osobowości</b>  | 95  |
| Subiektywne pojmowanie osobowości odzwierciedlone w języku                      | 95  |
| Subiektywne pojmowanie osobowości w filozofii                                   | 97  |
| <b>Rozdział 8</b>   |     |
| <b>Dominacja jaźni absolutnej nad jaźnią indywidualną</b>                       | 100 |
| Nieograniczone rozszerzenie jaźni w języku                                      | 100 |
| Ciągłość własnego „ja” i „ja” innych  | 102 |
| Świadomość istnienia jednostkowej jaźni   | 105 |
| Etyka niedwoistości jaźni pojedynczego człowieka i jaźni innych ludzi           | 109 |
| <b>Rozdział 9</b>   |     |
| <b>Podporządkowanie się uniwersaliom</b>  | 113 |
| Odzwierciedlenie w języku podporządkowania się uniwersaliom                     | 113 |
| Rozszerzenie podmiotu działania   | 114 |
| Szacunek wobec powszechnych wzorców postępowania                                | 117 |
| Postrzeganie prawdy: wiara i racjonalizm  | 121 |
| Przekraczanie ograniczonych systemów etycznych                                  | 122 |
| <i>Wykroczenie poza świadomość rasową i narodową</i>                            | 122 |
| <i>Problem kast</i>   | 127 |
| Świadomość żyjących istot: indyjska koncepcja człowieka                         | 128 |
| Konserwatywny charakter indyjskiego sposobu myślenia                            | 131 |
| Rozwój nauki nomotetycznej  | 133 |
| <b>Rozdział 10</b>  |     |
| <b>Wyobcowanie z przedmiotowego świata natury</b>                               | 135 |

|  |     |
|--|-----|
| Brak uporządkowania przedmiotowego świata natury       | 135 |
| Wyobraźnia ignorująca prawa natury                     | 141 |
| Skłonność do skrajności                                | 146 |
| Zamiłowanie do mitów i poezji                          | 147 |
| Brak świadomości historycznej                          | 149 |
| Pojęcie prawdy   | 150 |
| Słaby rozwój nauk przyrodniczych                       | 151 |
| <b>Rozdział 11</b>                                     |     |
| <b>Introspektywny charakter myśli indyjskiej</b>       | 156 |
| Rozwój autorefleksji                                   | 156 |
| <b>Rozdział 12</b>                                     |     |
| <b>Metafizyczny charakter myśli indyjskiej</b>         | 160 |
| Religijny charakter myśli indyjskiej                   | 160 |
| Skłonność do wykraczania poza doczesny świat           | 164 |
| Skłonność do umniejszania roli bogów                   | 168 |
| <b>Rozdział 13</b>                                     |     |
| <b>Duch tolerancji i zgody</b>                         | 171 |
| <br>   |     |
| <b>CZĘŚĆ II CHINY</b>                                  |     |
| <b>Rozdział 14</b>                                     |     |
| <b>Wstęp</b>   | 179 |
| <b>Rozdział 15</b>                                     |     |
| <b>Akcentowanie konkretności</b>                       | 181 |
| Graficzny charakter pisma                              | 181 |
| Konkretne wyrażanie pojęć                              | 182 |
| Wyjaśnianie za pomocą dostrzegalnych symboli           | 184 |
| Wyjaśnianie za pomocą diagramów                        | 186 |
| <b>Rozdział 16</b>                                     |     |
| <b>Słaby rozwój myśli abstrakcyjnej</b>                | 189 |
| Brak świadomości pojęć ogólnych                        | 189 |
| Niejednoznaczność gramatyczna języka i myśli chińskiej | 190 |
| Brak świadomego stosowania ogólnych zasad              | 193 |
| Przyjęcie logiki indyjskiej w zniekształconej formie   | 195 |
| Nielogiczny charakter buddyzmu zen                     | 197 |
| <b>Rozdział 17</b>                                     |     |
| <b>Akcentowanie konkretności</b>                       | 200 |
| Akcentowanie konkretnych przykładów                    | 200 |
| Wyjaśnianie na podstawie konkretnych przykładów        | 202 |
| Rozwój nauk opisowych z odniesieniem do konkretności   | 203 |
| <b>Rozdział 18</b>                                     |     |
| <b>Konserwatyzm i zachwyty nad starożytnością</b>      | 207 |
| Przywiązywanie wagi do minionych wydarzeń              | 207 |
| Kontynuacja klasycznego sposobu myślenia               | 209 |
| Wpływ przyjęcia buddyzmu                               | 211 |

|  |     |
|--|-----|
| Słaby rozwój wolnomyślicielstwa  | 214 |
| Tradycyjny charakter wiedzy  | 216 |
| <b>Rozdział 19</b>   |     |
| <b>Zamiłowanie do złożonej różnorodności wyrażonej w konkretnej formie</b> | 219 |
| Konkretny charakter wyobraźni artystycznej                                 | 219 |
| Zamiłowanie do ozdobnego stylu   | 220 |
| Egzegetyczne i literackie upodobania Chińczyków                            | 223 |
| <b>Rozdział 20</b>   |     |
| <b>Zgodność formalna</b>   | 228 |
| Zamiłowanie do zgodności formalnej   | 228 |
| Zgodność zewnętrzna  | 231 |
| <b>Rozdział 21</b>   |     |
| <b>Dążenie do praktyczności</b>  | 234 |
| Postawa antropocentryczna  | 234 |
| Doczesne dążenia w religii   | 236 |
| Słaby rozwój metafizyki  | 243 |
| <b>Rozdział 22</b>   |     |
| <b>Indywidualizm</b>   | 246 |
| Tendencje egoistyczne  | 246 |
| Duchowe przywództwo buddyzmu i jego transformacja                          | 249 |
| Brak sekt religijnych  | 253 |
| Uniwersalność <i>Dao</i>   | 254 |
| <b>Rozdział 23</b>   |     |
| <b>Szacunek dla hierarchii</b>   | 257 |
| Osobowość moralna  | 257 |
| Wyszukany stosunek do zagadnień seksualnych                                | 259 |
| Formalizm w zachowaniu   | 262 |
| Szacunek dla osób o wyższej pozycji  | 263 |
| Wielkie znaczenie więzów rodzinnych w rodzie patriarchalnym                | 266 |
| Walka religii przeciwko państwu i jego obrona                              | 268 |
| Duma z przynależności rasowej i szacunek dla pochodzenia                   | 271 |
| <b>Rozdział 24</b>   |     |
| <b>Szacunek dla przyrody</b>   | 274 |
| Harmonia z naturą  | 274 |
| Wzajemne oddziaływanie niebios i człowieka                                 | 278 |
| <b>Rozdział 25</b>   |     |
| <b>Dążenie do pogodzenia i zharmonizowania różnych tendencji</b>           | 281 |
| Absolutny charakter istnienia  | 281 |
| Uznawanie wszystkich heretyckich doktryn                                   | 283 |
| Synkretyzm w obrębie buddyzmu  | 285 |
| Charakterystyka chińskich sposobów osiągania zgody i harmonii              | 287 |

|  |            |
|--|------------|
| <b>CZEŚĆ III TYBET</b>   |            |
| <b>Rozdział 26</b>   |            |
| <b>Wstęp</b>   | <b>295</b> |
| <b>Rozdział 27</b>   |            |
| <b>Świadomość jednostki</b>  | <b>300</b> |
| Słaba świadomość istnienia związków między jednostkami             | 300        |
| <b>Rozdział 28</b>   |            |
| <b>Odkrycie Absolutu w człowieku</b>                               | <b>308</b> |
| <b>Rozdział 29</b>   |            |
| <b>Całkowite poddanie się autorytetowi religijnemu</b>             | <b>314</b> |
| <b>Rozdział 30</b>   |            |
| <b>Ścisłe trzymanie się lamaistycznego porządku społecznego</b>    | <b>324</b> |
| <b>Rozdział 31</b>   |            |
| <b>Tendencje szamanistyczne</b>                                    | <b>330</b> |
| <b>Rozdział 32</b>   |            |
| <b>Sklonność do logicznego myślenia</b>                            | <b>334</b> |
| <br>   |            |
| <b>CZEŚĆ IV JAPONIA</b>  |            |
| <b>Rozdział 33</b>   |            |
| <b>Wstęp</b>   | <b>341</b> |
| <b>Rozdział 34</b>   |            |
| <b>Przyjęcie fenomenalizmu</b>                                     | <b>346</b> |
| Świat fenomenów jako Absolut                                       | 346        |
| Skupienie się na świecie doczesnym                                 | 356        |
| Akceptacja naturalnych skłonności człowieka                        | 366        |
| Duże znaczenie cnoty współczucia                                   | 373        |
| Duch tolerancji  | 376        |
| Kilkuwarstwowa różnorodność kulturowa i słabość postawy krytycznej | 389        |
| <b>Rozdział 35</b>   |            |
| <b>Podkreślanie przynależności do określonej grupy społecznej</b>  | <b>395</b> |
| Przywiązywanie zbyt dużej wagi do własnej grupy społecznej         | 395        |
| Relacje społeczne ważniejsze od jednostki                          | 396        |
| Bezwarunkowa wiara w określoną grupę społeczną                     | 401        |
| Przestrzeganie etyki rodzinnej                                     | 404        |
| Podkreślanie statusu i pozycji społecznej                          | 411        |
| Problem ultranacjonalizmu  | 418        |
| Całkowite oddanie się określonej jednostce jako symbolowi grupy    | 430        |
| Kult cesarza   | 446        |
| Tendencje do tworzenia sekt i frakcji                              | 457        |
| Obrona grupy przy użyciu siły                                      | 463        |
| Podkreślanie konieczności działania                                | 468        |
| Wnikliwość autorefleksji moralnej                                  | 482        |
| Niska świadomość wartości religijnych                              | 489        |

|   |     |
|---|-----|
| <b>Rozdział 36</b>  |     |
| <b>Tendencje irracjonalistyczne</b>                       | 497 |
| Tendencja do pomijania zasad logiki                       | 497 |
| Brak logicznej koherencji                                 | 503 |
| Powolny rozwój logiki w Japonii                           | 507 |
| Nadzieje na rozwój ścisłego myślenia logicznego w Japonii | 513 |
| Tendencje do polegania na intuicji i emocjach             | 514 |
| Skłonność do unikania skomplikowanych idei                | 518 |
| Upodobanie do prostych wyrażen symbolicznych              | 523 |
| Brak wiedzy na temat obiektywnego porządku                | 531 |
| <b>Rozdział 37</b>  |     |
| <b>Zagadnienie szamanizmu</b>                             | 535 |
| <b>Przypisy</b>   | 545 |
| <b>Indeks osób</b>  | 339 |
| <b>Indeks rzeczowy</b>                                    | 633 |